

Ministerie van Economische Zaken,
Landbouw en Innovatie

Antibioticaresistentie in de veehouderij

Beperkt en verantwoord
antibioticagebruik:
toelichting op het
Nederlandse beleid.

De noodzaak tot beperkt en verantwoord antibioticagebruik

- Hoog en oneigenlijk gebruik van antibiotica in de veehouderij draagt bij aan het ontstaan van antibioticaresistentie.
- Toenemende maatschappelijke en politieke bewustwording: de veehouderij kan de volksgezondheid schaden.
- De intensieve veehouderij verliest draagvlak in de maatschappij.
- Roep om verdere actie!

Belangrijkste politieke doelstellingen

1. Vermindering van het antibioticagebruik in de veehouderij
  - 20% in 2011
  - 50% in 2013
2. Verantwoord gebruik van antibiotica
  - gevoeligheidstests
  - verbod op preventief gebruik
  - beperking van cascaderегeling (off label use)
  - (privaat) verbod op gebruik van specifieke antibiotica (3e/4e generatie cephalosporinen).
3. Versterking van de positie van de dierenarts.

Task Force Antibiotica Resistentie

- Verzoek van de Regering
- Convenant in 2008 en aanvullende convenant in 2010
- Belangrijkste veehouderijsectoren en KNMvD
- Doelstelling 50% reductie en verantwoord gebruik
- Ministerie verbindt zich aan (aanvullende) convenant en ondersteunt de invulling ervan.

Hoofdlijnen (aanvullende) Convenant (1)

1. Transparantie: registratie en benchmarking

- Centrale databases van voorgeschreven, geleverde en gebruikte antibiotica.
- Maakt benchmarking mogelijk van gebruik tussen veehouders en tussen dierenartsen.
- Op basis van private databases en verordening van de Productschappen Vee, Vlees en Eieren.

2. Versterking van de relatie tussen dierenartsen en veehouders

- 1 op 1 relatie
- Bedrijfsgezondheidsplannen en Bedrijfsbehandelplannen

Hoofdlijnen (aanvullend) Convenant (2)

3. SDa: Stichting Diergeneesmiddelenautoriteit

Organisatie

- Private – onafhankelijke – organisatie
- Deels gefinancierd door Ministerie EL&I
- Expertpanel

Taken

- Toezicht op kwaliteit van databases en verbetering van plannen.
- Vaststelling benchmark-indicatoren voor verantwoord antibioticagebruik.
- Data-analyses van antibioticagebruik.
- Aanbevelingen voor verbetering / reductie plannen voor veehouders en dierenartsen.
- Rapporteert over gebruik van antibiotica in veehouderijsectoren.

Resultaten: verkoop van antibiotica

Verkoop van antibiotica in Nederlandse veehouderij

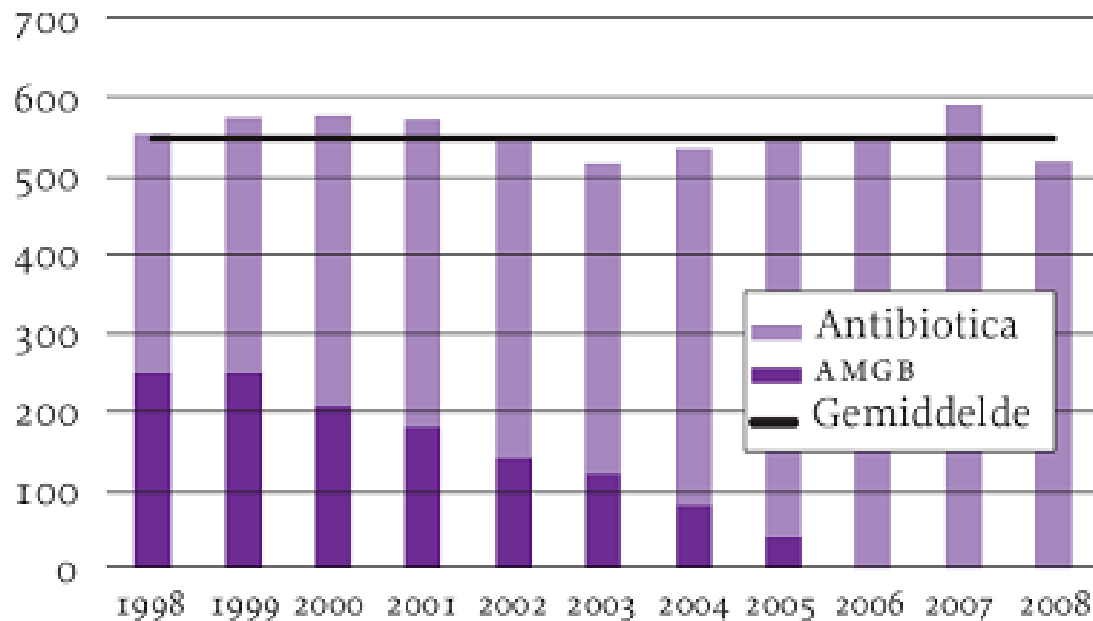
1997 – 2007: + 83% veterinarair therapeutisch gebruik

2007 – 2010: - 23 % (590 to 455 ton werkzame stoffen)

2009 – 2010: - 12 % (politieke doelstelling: -20% in 2011)

Volume antibiotica in kg werkzame stoffen in Nederland

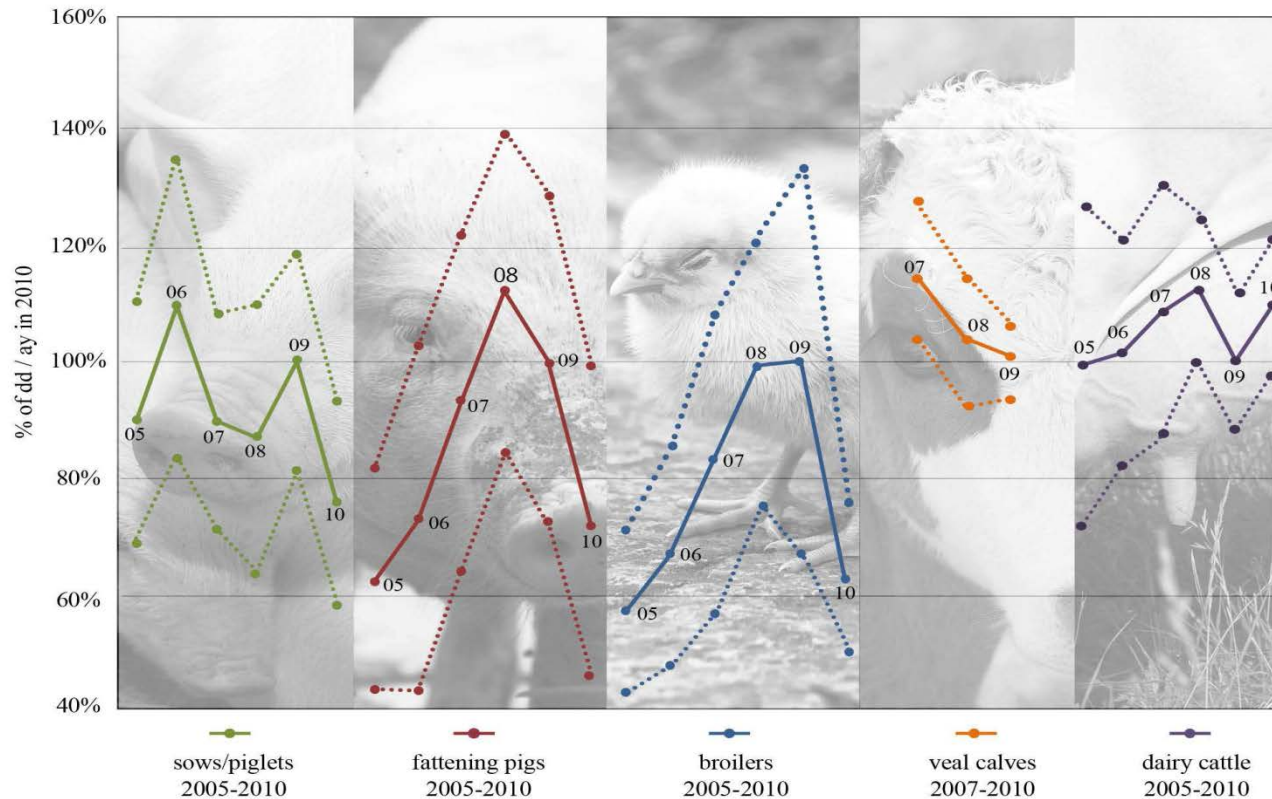

Resultaten: Antibioticagebruik 2005 - 2010

Tendencies in antibiotic usage 2005-2010

(Ondersteunende) maatregelen van Ministerie EL&I

- Financiering van Stichting Diergeneesmiddelenautoriteit (SDa), onderzoek en demoprojecten.
- Wettelijke maatregelen
  - Verplichte registratie
  - Verplichte gevoeligheidstests
  - Verbod op preventief gebruik
  - Beperking van off label use
  - Residutolerantie antibiotica in diervoeder
- Versterking naleving: 1 mln € extra / jaar
- Versterking positie dierenarts: lange-termijncontract voor veterinaire dienstverlening.

Versterking positie van de dierenarts

BERENSCHOT - rapport

“In het algemeen beslist in feite veehouder over antibioticagebruik, en niet de dierenarts”.

Reden:

- Dierenartsen zijn in grote mate afhankelijk van relatie met veehouder.
- Veehouders hebben te kampen met felle internationale concurrentie en voelen zich genoodzaakt kosten te drukken.
- Antibiotica in plaats van preventieve veehouderijmaatregelen leveren kostenvermindering op.

Versterking van de positie van de dierenarts

- Facilitering van dierenartsen hun maatschappelijke verantwoordelijkheid te nemen als “poortwachter” voor diergezondheid, dierenwelzijn en voedselveiligheid.
- Lange-termijncontracten voor veterinaire dienstverlening
- Kwaliteitsgarantiesysteem voor dierenartsen (o.m. register gekwalificeerde dierenartsen, verplichte nascholingscursussen).
- Algemene opinie: “Dierenartsen zouden niet mogen verdienen op de verkoop van geneesmiddelen”.

Lange-termijn beleid

- Duurzame veehouderij in plaats van antibioticavermindering
- Verantwoordelijkheid van gehele productieketen, inclusief retail
- Dierenarts kan eigen maatschappelijke verantwoordelijkheid uitoefenen m.b.t. diergezondheid, dierenwelzijn en voedselveiligheid.
- Stimuleren vraag naar “antibioticavrije” producten
- Samenwerking in EU- en mondiaal verband

Dank u wel!